

Caravana d'innovació digital

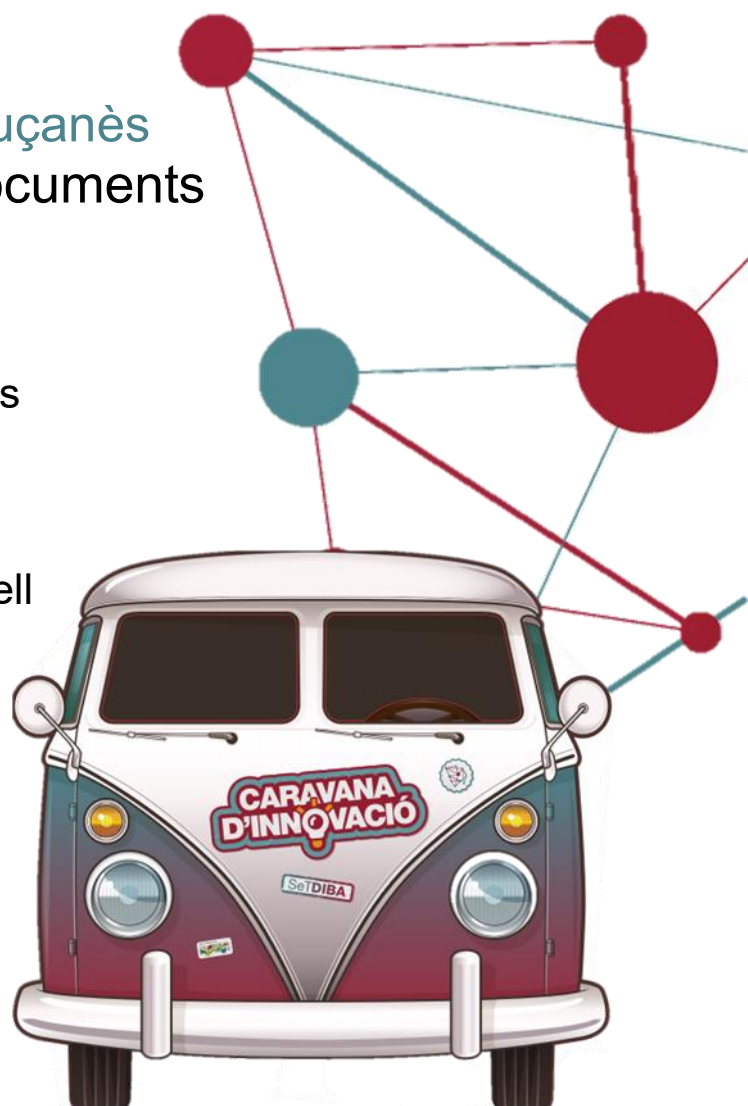
Parada:

Ajuntament de Sant Boi de Lluçanès
La interoperabilitat. Quins documents demanem a ciutadania?

Ajuntament de Sant Boi de Lluçanès
30/01/2024 a les 10.00h.

Parada oberta

Relator: Joan Monrós (Consell Comarcal del Bages)

■ ■ ■ Entrevista amb Jean-Pierre Baurier Casanovas, secretari de l'Ajuntament de Sant Boi de Lluçanès

■ Quina va ser la necessitat o problema que us va fer plantejar aquesta iniciativa?

En primer lloc per complir la Llei de contractes. Jo ja estava en un altre ajuntament fa molts anys i per als contractes havíem de demanar o tenir el certificats d'estar al corrent de pagament amb Hisenda i la Seguretat Social. A partir d'aquí amb la incorporació dels portals de transparència, Infoparticipa i noves eines vaig pensar que havíem d'anar ampliant els serveis de Via Oberta que teníem donats d'alta i així ho hem fet. Que siguin més útils o menys això ja depèn de la necessitat. En temes de titulacions, per exemple, hem fet quatre processos selectius l'últim any per estabilitzar i ho hem pogut comprovar, però en els ajuntaments petits no és tant l'ús que es fa de Via Oberta a banda dels certificats d'hisenda i seguretat social, però val la pena tenir-ho perquè no saps mai quan ho pots necessitar.

■ Quan us va sorgir la necessitat, ens has comentat que vau escollir el servei de Via Oberta. Per què vau escollir aquesta eina?

Perquè és la que ens oferia el consorci AOC, no teníem cap altra possibilitat. És una eina pública, gratuïta, subjecta a totes les actualitzacions que siguin necessàries sense que nosaltres haguem d'intervenir ni buscar tercers tècnics o informàtics perquè ens ho programin. Els ajuntaments petits tenim molta sort que existeixi el Consorci AOC. No estan exempts d'errades, com qualsevol altra eina, però són més els avantatges que els inconvenients.

■ Si haguessis d'explicar de forma senzilla a la gent això que esteu fent, com si estiguessis davant d'un grup de nois joves, què els diries?

Simplement és una aplicació que permet als ajuntaments obtenir informació que està penjada en altres registres públics de tal manera que tu com a ciutadà no ho hages de portar.

■ Quina persona o persones van fer possible aquesta iniciativa? De qui va sorgir la idea?

Va ser a iniciativa pròpia, en vaig ser l'impulsor. La meua companya, la Judit, també té permisos per accedir-hi, però qui ho fa servir més soc jo.

■ Vau tenir el suport dels polítics a l'hora de tirar endavant aquesta iniciativa?

No hi van posar cap impediment, tot el contrari, un cop explicada la necessitat es va tramitar els acords per demanar l'alta dels serveis.

■ Explica'ns una mica el procés que vau haver de seguir per disposar d'aquest servei

Primer cal adoptar un acord de sol·licitud del servei al Consorci AOC, que nosaltres vam fer a través d'un decret d'alcaldia a partir del qual s'omple un o diversos formularis, obtinguts a través de la plataforma EACAT, amb informació i documentació determinada que has d'adjuntar, en funció de quin sigui el servei que vols donar d'alta, i trametre-ho a través de la plataforma EACAT al Consorci AOC, que posteriorment fa les seves comprovacions. En algun cas també nosaltres hem de fer tràmits amb l'Agència Tributària i la Seguretat Social i quan el Consorci AOC té tota la documentació aleshores fa les seves gestions interoperables amb les diverses administracions i llavors t'aproven la sol·licitud. A partir d'aquí ja pots començar a obtenir la informació directament sense haver-la de demanar al ciutadà.

Cal esmentar que per a cada expedient o procediment cal omplir una sol·licitud amb tota la informació a la que es vol accedir.

■ Quin riscos vau haver de gestionar a efectes d'això, per exemple a nivell de protecció de dades?

A les sol·licituds cal adjuntar uns formularis específics. Per exemple, per obtenir la informació que es demana a les bases de processos selectius cal adjuntar un formulari on l'interessat autoritza l'Ajuntament a obtenir aquesta informació. Aquest formulari nosaltres l'incorporem, ja siguin als plec o a

les bases, de tal manera que la persona ha de marcar en una casella l'autorització, i aleshores nosaltres ho podem consultar.

Això permet la gent veure que nosaltres no ho podem demanar si no hi ha autorització.

També hi ha casos concrets que la llei estableix on no cal demanar el consentiment. Si el ciutadà no dona el consentiment aleshores és feina per a ell ja que ha d'obtenir la informació.

■ Si un ciutadà us diu que per llei no ha d'aportar informació que ja tingui una altra administració i no està disponible a Via Oberta, com actueu?

Normalment no ens hi trobem, potser també perquè hi ha molt desconeixement per part de la ciutadania, però recordo un cas d'una persona que em deia "però escolta, jo no tinc perquè aportar-ho" i li vaig dir que no patís, que el que faria l'Ajuntament seria fer una sol·licitud a l'administració que té la informació, però que això podria tardar mesos a arribar i mentrestant no podria posar les plaques solars a casa, com era la seva intenció. Llavors el ciutadà ja ho entén. Nosaltres tenim els mitjans que tenim i per molt que la llei ho indiqui només tenim a l'abast informació concreta.

■ Informeu al ciutadà que la informació que obteniu només s'utilitzarà per gestionar el procediment concret?

Sí, sempre es fa constar, ja siguin en els plec o a les bases, que només es farà servir per aquell expedient concret i, de fet, la normativa ja ho estableix així.

■ A la plataforma es pot demanar dades a moltes administracions. Hi ha molta informació a consultar? Us heu trobat amb nova informació la disponibilitat de la qual desconeu i que podríeu incorporar com a element a considerar dins dels vostres procediments?

De demanar se'n poden demanar moltíssimes coses però quan vas a veure el catàleg de serveis veus informació que segurament no faràs servir mai, per tant, amb la feinada que suposa que et donin d'alta d'un servei, doncs ja no el demanes. Va en funció de la necessitat. Per exemple ens trobàvem amb vehicles abandonats a la via pública i havíem d'esperar que vingués la patrulla de proximitat dels Mossos d'Esquadra per demanar-los que comprovessin de qui era el cotxe per poder tramitar l'expedient. Ara, si veiem un cotxe abandonat, igualment li demanem als mossos que facin el seu atestat, perquè nosaltres no tenim ni policia local ni vigilància municipal per poder anar a fer un acta, però gràcies a Via Oberta com a mínim podem saber immediatament de qui és aquest cotxe i segurament també obtindrem l'adreça.

■ Quants serveis teniu donats d'alta i quins utilitzeu més?

En tenim uns set. Els que utilitzem més són per demanar certificats d'Hisenda i de la Seguretat Social. Tenim el de vehicles que hem comentat abans. Consultes de padró, que també utilitzem, en especial, per casos determinats de gent gran que ve a una residència que tenim i així podem obtenir el municipi de procedència per ajudar-los a tramitar el canvi de domicili. Podem consultar quines prestacions socials percep un ciutadà determinat perquè si en algun moment hem de tramitar un ajut (es va plantejar en època de COVID), vam pensar que ens podria interessar però no ho fem servir gairebé mai. També podem consultar el de delictes sexuals i antecedents penals, per tinença de gossos perillosos i per contractació de mestres i monitores.

■ I pel que fa a serveis socials ?

En el nostre cas, com a altres municipis petits, això es gestiona a través del Consorci de Serveis Socials que ja tenen ells els seus mètodes i programes i obtenen les dades relacionades, com poden ser: famílies nombroses, monoparentals, nivells de renda, discapacitats, dependència.... majoritàriament proveïdes per departaments de la Generalitat.

■ La informació que obteniu quan feu les consultes, com s'obté? És fàcil?

Sí, simplement es busca l'administració que subministra el tràmit concret i s'omplen quatre camps obligatoris, com el número de l'expedient i CIF de l'empresa, en el cas de contractes, i automàticament obtens la informació de si està o no al corrent de pagament. En el cas de vehicles s'ha d'introduir la matrícula i obtens la titularitat del vehicle i altra informació associada.

■ Aquesta informació l'obteniu en format digital i la podeu incorporar directament a l'expedient?

Directament no. T'has de descarregar un PDF que llavors incorporem a l'expedient però no tenim opció de descarregar-lo de forma instantània des del gestor d'expedients.

■ Vosaltres heu demanat informació a diferents organismes. És igual de fàcil demanar a uns organismes que a altres?

Depèn del tràmit. Per demanar el certificats a Hisenda és una mica complicat perquè primer has d'enviar una petició amb un certificat digital que et valida Hisenda i fer un tràmit paral·lel amb l'AOC, que no et valida fins que no tens l'autorització d'Hisenda.

Recordo el cas concret per obtenir les titulacions acadèmiques d'un ciutadà, això està al Ministeri d'Educació; vam haver d'aportar unes bases on constés que se sol·licitaria expressament aquesta documentació i un formulari en el qual el ciutadà autoritzava l'Ajuntament a fer la consulta. Vam haver de fer tota aquesta gestió i amb aquests documents aleshores vam poder obtenir les dades. Clar, és una mica complicat. El Síndic de Greuges ens diu que no podem demanar documentació a la ciutadania i jo li vaig respondre "Vostè sap les dificultats que suposa donar d'alta un tràmit? Vagi vostè a l'AOC i digui-ho". No sé si ho ha fet o no, però el cas és que a la Seguretat Social pel tema dels certificats és molt senzill, simplement tenint el conveni d'interoperabilitat i fent la sol·licitud ho obtens de seguida, no hi ha massa dificultat.

■ **Quina generació de valor públic heu aconseguit a nivell organització de la societat i quin estalvi us suposa utilitzar aquesta eina?**

La veritat és que en els ajuntaments petits com aquest és difícil de quantificar o valorar-ho. Simplement és un servei afegit que tenen els ciutadans. No he copsat que la ciutadania ens digui "Ostres, que bé que l'Ajuntament ofereixi aquesta possibilitat", potser perquè el moviment és molt limitat. A efectes de tramitació per nosaltres sí que és molt senzill i pràctic; en qüestió de minuts obtenim certificats i informació sense haver d'esperar que l'aportin, per tant sí que és un gran estalvi de temps de tramitació.

■ **I n'heu fet difusió a la ciutadania?**

No s'ha fet cap difusió, al marge de la informació que hi ha a la web i al portal de transparència, on es pot consultar la informació de la llista de tràmits i la informació que ha d'aportar l'interessat en cada tràmit.

■ **A nivell intern, quan vosaltres veu plantejar això, el personal l'administratiu ho va veure com a més feina o ho va valorar positivament?**

Positivament. El cas concret de consultes de padró, que és un tràmit amb força moviment per la residència de salut mental, ens permet gestionar en el mateix moment la modificació del canvi domicili i l'alta del padró. A nivell general la immediatesa i fiabilitat de la informació fa que s'hagi valorat molt positivament.

■ **Recomanaries a altres ajuntaments que fessin ús d'aquest servei?**

Això està claríssim. Tots els ajuntaments hauríem de tenir aquest servei i hauria de ser una cosa automàtica, no que l'Ajuntament hagi de fer el pas de demanar-ho a l'AOC sinó que les administracions ho arreglessin entre elles mateixes perquè això ja ho tinguéssim directament.

■ **Doncs ja m'estàs contestant la següent pregunta: què milloraries d'aquest servei?**

Sí. Que això fos un servei que vingués donat directament de les administracions i no haver de fer tots els tràmits.

■ **I la darrera pregunta: qualsevol persona de l'Ajuntament pot consultar les dades?**

No. En primer lloc cal accedir a l'EACAT i disposar d'una signatura digital, aquest és el primer filtre. A partir d'aquí el responsable d'interoperabilitat de l'Ajuntament ha de donar permisos des de l'EACAT per accedir als tràmits corresponents i, encara que l'empleat disposi de signatura digital, no pot accedir a la informació sense aquest permís.

■ ■ ■ Conclusions de la parada

El servei de Via Oberta és un servei ofert pel Consorci AOC que permet a les administracions públiques accedir de forma fàcil i segura a informació que està en poder d'altres administracions i que és necessari per tramitar procediments administratius. Això permet donar compliment a la llei que estableix que el ciutadà o empresa no hauria d'aportar aquesta documentació.

En aquest cas es posa de relleu que l'Ajuntament de Sant Boi de Lluçanès veu en aquest servei l'oportunitat de garantir aquest dret del ciutadà i tanmateix reduir els temps de tramitació associats al requeriment de documentació i la garantia d'autenticitat de la informació, per tant és una iniciativa d'èxit on tothom hi guanya.

S'observa que l'obtenció de la informació requereix tota una colla de condicionants i tràmits que cal realitzar per a cada procediment sobre el que es vol obtenir la informació necessària.

És cert que bona part d'aquests condicionants respon a la necessitat de garantir elements fonamentals com l'ús correcte i adequat de les consultes, el dret d'informació i la possibilitat d'oposició al ciutadà, la protecció de les dades... però això fa que a municipis petits, amb molta càrrega administrativa i poc personal, se sol·liciti només per als procediments més utilitzats i es continuï demanant al ciutadà aportació de documentació.

Si no hi ha un consens general entre totes les administracions per tal que això sigui un dret adquirit pels ajuntaments sense necessitat de sol·licitar-ho (amb tot el que comporta) arribem a la conclusió del paper que poden tenir administracions supramunicipals, com les diputacions o els consells comarcals, oferint serveis especialitzats d'acompanyament als ajuntaments i altres administracions locals, per tal de garantir el fet de disposar del màxim nombre de consultes. Aquest suport de proximitat també hauria d'incloure acompanyament i formacions per ajudar als empleats públics a utilitzar i fer un ús adequat del servei i fomentar l'ús de noves consultes, que en un futur s'afegeixin al catàleg.

Agraïm al Jean Pierre i al personal de l'Ajuntament que hagin compartit de forma amena i detallada la seva iniciativa i visió del servei que, de ben segur, servirà d'exemple, donarà seguretat i engrescarà a altres administracions a fer-ne l'ús que mereix.

